

JUSTITS MINISTERIET

Dato: 25. maj 2023
Kontor: Sikkerhedskontor I
Sagsbeh: Jeppe Haugaard Vandtved
Sagsnr.: 2023-0035-0338
Dok.: 2860192

UDKAST TIL TALE

Til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmål A fra Folketingets Børne- og Undervisningsudvalg

Samrådsspørgsmål A:

Vil ministeren redegøre for sikkerhedsvurderingen vedrørende beslutningsforslag nr. B 18 om at opdatere skolesikkerhedsberedskabsplanerne og udarbejde undervisningsforløb om Muhammedkrisen til brug i undervisningen i folkeskolen?

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Adsbøl (DD), Helena Artmann Andresen (LA), Jacob Mark (SF), Lise Bertelsen (KF), Mette Thiesen (DF), Alex Ahrendtsen (DF), Mikkel Bjørn (DF) og Kim Edberg Andersen (NB).

Svar:

[Indledning]

Tak for ordet og tak for spørgsmålet.

Regeringen tager beslutningsforslag B 18 om undervisning i Muhammedkrisen meget alvorligt.

Jeg har – ligesom børne- og undervisningsministeren – stor forståelse for forslaget hensigt. Lærere i danske skoler skal kunne undervise i ethvert emne, som er fagligt relevant at undervise i. Det gælder også i forhold til Muhammedkrisen, herunder muligheden for at vise muhammedtegningerne i undervisningen.

Udfordringen er, at der er nogle, som er parate til at bruge trusler om vold til at forsøge at begrænse lærernes ytringsfrihed. Det kan og vil vi ikke acceptere.

Inden jeg kommer ind på den sikkerhedsmæssige rådgivning, som regeringen har fået i forhold til det konkrete beslutningsforslag, vil jeg indlede med at knytte nogle ord til terrortruslen mod Danmark og betydningen af opfattede krænkelser af islam i forhold til terrortruslen.

[Det generelle trusselsbillede]

I PET's "Vurdering af terrortruslen mod Danmark" fra marts 2023 (herefter VTD'en) fremgår det, at terrortruslen mod Danmark fortsat er i niveauet alvorlig. Det er det næsthøjeste niveau ud af fem niveauer.

Det fremgår endvidere af VTD'en [på side 14], at Center for Terroranalyse vurderer, at militant islamistisk opmærksomhed på sager om opfattede krænkelse af islam i Danmark eller i andre lande i Vesten kan få betydning for terrortruslen rettet mod enkeltpersoner og lokaliteter i Danmark, mod Danmark generelt og mod danske interesser i udlandet.

Det fremgår også, at de såkaldte "tegninge-sager" i henholdsvis 2005 og 2008, hvor avisen Jyllands-Posten i 2005 bragte en række satiretegninger, og hvor flere danske medier genoptrykte de samme tegninger i 2008, fortsat er et referencepunkt for militante islamister.

Ved danske domstole er der i årene 2019-2021 afgjort tre terrrorsager mod herboende militante islamister, hvor der på forskellig vis har været fokus på krænkelsessager fra Danmark.

Der har i 2022 været flere referencer i militant islamistisk propaganda og på onlinefora til både historiske og nyere krænkelssager i Vesten, herunder også til danske krænkelssager, hvilket stadig kan inspirere personer til at udføre angreb.

Det fremgår endvidere af vurderingen, at betydningen for terrortruslen i høj grad afhænger af den eksponering, konkrete krænkelssager opnår i både nationale og internationale redaktionelle medier, på sociale medier og i militant islamistisk propaganda.

Nogle sager får aldrig opmærksomhed i de militant islamistiske miljøer i Danmark og i udlandet, mens andre sager opnår en betydelig negativ opmærksomhed, herunder med planlægning og gennemførelse af militant islamistiske terrorangreb rettet mod mål i Vesten.

Det har vi senest set i forbindelse med flere koranafbrændinger i bl.a. Sverige og Danmark i begyndelsen af 2023, som medførte betydelig negativ opmærksomhed fra bl.a. militante islamister, herunder i form af målrettet propagandafokus og et større antal trusler.

CTA vurderer desuden, at eventuelle reaktioner relateret til sager om opfattede krænkelse af islam også vil kunne finde sted med betydelig forsinkelse. Det så vi f.eks. i forbindelse med angrebet på forfatteren Salman Rushdie i august 2022 i USA, som skete bl.a. på baggrund af en sag om opfattede krænkelse af islam tilbage fra 1989.

[Om sikkerhedsvurdering af beslutningsforslaget]

Hvis jeg så vender mig mod den rådgivning, som regeringen har modtaget fra PET i forbindelse med det fremsatte beslutningsforslag, så bistår PET – som sikkerhedstjeneste – løbende regeringen i forhold til spørgsmål af sikkerhedsmæssig karakter.

Det har også været tilfældet i forhold til det beslutningsforslag, som vi behandler i dag.

Som nævnt i bidraget fra Justitsministeriet til børne- og undervisningsministerens besvarelse af spørgsmål nr. 1 til beslutningsforslaget er den nuværende regering – ligesom tidligere regeringer – bl.a. ud fra et hensyn til regeringens interne beslutningsproces i udgangspunktet meget tilbageholdende med at redegøre for eller offent-

liggøre oplysninger om den rådgivning, regeringen modtager til brug for sine overvejelser.

Jeg vil gerne understrege, at regeringen i udgangspunktet ikke videregiver den rådgivning, som regeringen måtte modtage i forbindelse med interne overvejelser, herunder fra eksempelvis Politiets Efterretningstjeneste (PET), og særligt ikke, hvis ikke det er sikkerhedsmæssigt forsvarligt. PET har imidlertid over for Justitsministeriet oplyst, at der i det konkrete tilfælde ikke er væsentlige hensyn, der taler imod, at PET's vurdering deles med Folketinget.

Som oplyst i besvarelsen har PET oplyst følgende til regeringen i forbindelse med beslutningsforslaget – og nu citerer jeg:

”Politiets Efterretningstjeneste (PET) kan oplyse, at PET i forbindelse med regeringens behandling af beslutningsforslag B 18 om undervisning i Muhammedkrisen over for regeringen har givet udtryk for følgende vurdering vedrørende undervisning i Muhammedkrisen med og uden visning af tegningerne:

PET vurderer, at undervisning i Muhammedkrisen kan medføre negative reaktioner, herunder fra aktører i udlandet, som kan have sikkerhedsmæssige konsekvenser, uanset om undervisningen er obligatorisk.

Hændelser i bl.a. Sverige og Danmark i vinteren og foråret 2023 understreger, at sager om opfattede krænkelse af islam kan medføre betydelig usikkerhed i trusselsbilledet, hvor potentielle trusler kan manifestere sig med kort varsel.

PET vurderer endvidere, at undervisning med visning af tegninger vil medføre større sikkerhedsmæssige risici end undervisning uden visning af tegninger, jf. nedenfor.

PET vurderer endvidere, at det kan få betydelige sikkerhedsmæssige konsekvenser for Danmark og danske interesser i udlandet, herunder for danske ambassader i udlandet, samt for den enkelte underviser, hvis der indgår visning af konkrete tegninger i undervisningen, uanset om visning af tegninger er obligatorisk eller ej.

De betydelige sikkerhedsmæssige konsekvenser gælder også ved obligatorisk undervisning i Muhammedkrisen med visning af tegninger, og hvis undervisningen tager udgangspunkt i statsligt udarbejdet undervisningsmateriale, hvor der indgår tegninger. Dog vil de sikkerhedsmæssige konsekvenser afhænge af den konkrete eksponering og reaktionen på undervisningen i Muhammedkrisen og den eventuelle visning af tegninger. Det skal ses i lyset af, at Danmark siden "Tegningesagen" har haft ry for at krænke islam, og at terrortruslen mod Danmark er alvorlig.

PET kan ikke vurdere den selvstændige sikkerhedsmæssige betydning af, at det måtte blive obligatorisk at undervise i Muhammedkrisen (uden visning af tegninger) i forhold til i dag, hvor lærerne kan – men ikke skal – undervise i Muhammedkrisen. I det omfang obligatorisk undervisning fører til, at flere lærere vælger at vise tegningerne i undervisningen, kan det imidlertid have sikkerhedsmæssige konsekvenser, jf. ovenfor.

Det er heller ikke muligt for PET at vurdere, hvilken sikkerhedsmæssig betydning statsligt undervisningsmateriale i sig selv har, herunder om det har sikkerhedsmæssig betydning, om materialet er udarbejdet af staten, eller om det består af links på en statslig hjemmeside. Dette hænger sammen med, at omfanget af negative reaktioner på opfattede krænkelssager varierer betydeligt fra sag til sag. Nogle sager opnår aldrig opmærksomhed, mens andre opnår en markant negativ opmærksomhed. Det er ikke muligt at identificere de markører, der er udslagsgivende for, hvorvidt en sag opnår markant negativ opmærksomhed. På det foreliggende grundlag kan PET derfor ikke vurdere, i hvilket omfang obligatorisk undervisning vil kunne have sikkerhedsmæssig betydning sammenlignet med ikke-obligatorisk undervisning.

På samme vis kan PET heller ikke vurdere, i hvilket omfang statsligt udarbejdet materiale (der ikke indeholder tegningerne) vil kunne have sikkerhedsmæssig betydning sammenlignet med ikke-statsligt udarbejdet materiale (der ikke indeholder tegningerne). Det bemærkes

dog nævnt, at hændelser i bl.a. Sverige og Danmark i vinteren og foråret 2023 understreger, at sager om opfattede krænkelser af islam kan medføre betydelig usikkerhed i trusselsbilledet, hvor potentielle trusler kan manifestere sig med kort varsel.”

Citat slut.

Det er den rådgivning vedrørende undervisning i Muhammedkrisen, som regeringen har fået fra PET i forbindelse med beslutningsforslaget.

[Afslutning]

Vi kan ikke bare lukke øjnene for bl.a. de sikkerhedsmæssige konsekvenser, som det kan få at undervise i Muhammedkrisen, og de betydelige sikkerhedsmæssige konsekvenser, det kan få at vise muhammedtegningerne.

Regeringen vil ikke skubbe vores børn og skoler forrest i frontlinjen i en kamp, der indebærer en betydelig risiko.

Regeringen forstår som sagt udmærket hensigten bag forslaget, men vi må bare konstatere, at den sikkerhedsmæssige vurdering er, at det ikke ændrer på opfattelsen af læreren som afsender, om det er obligatorisk eller ej at un-

dervise i Muhammedkrisen, eller i øvrigt, hvor det materiale, der anvendes, kommer fra.

Det er bl.a. baggrunden for, at regeringen ikke kan støtte beslutningsforslaget.

Tak for ordet.